

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

Изх. № 24-39-131

Дата: 13.11.2017 год.

ЗКПО, чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „а“;
ДР на ЗКПО, §1, т. 34.

ОТНОСНО: данъчно третиране на договор за застраховка „Комплексна медицинска помощ“, сключен от работодател в полза на работниците и служителите

В Централно управление на Националната агенция за приходите е постъпило препратено по компетентност Ваше писмено запитване, заведено с вх. №24-39-131/04.10.2017 г., за изразяване на становище.

В запитването е изложена следната фактическа обстановка:

Ръководството на дружеството има намерение да сключи застраховка „Комплексна медицинска помощ“ в полза на служителите и работниците. Разходите за застраховката ще бъдат изцяло заплатени от дружеството работодател.

Предвид гореизложеното са поставени следните въпроси:

1. Нормативно признати ли са разходите, направени за застраховка „Комплексна медицинска помощ“?

2. Може ли застраховката да се отнесе към социалните разходи?

Предвид изложената фактическа обстановка и съобразявайки относимата нормативна уредба по поставените въпроси, на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от **Закона за Националната агенция за приходите** изразявам следното становище:

От определението за „социални разходи, предоставени в натура“, дадено в т. 34 на §1 от **Допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДР на ЗКПО)**, се извеждат критериите, които трябва да са изпълнени едновременно, за да могат определени социални придобивки да се третират по реда на чл. 204, ал. 1, т. 2 от ЗКПО.

Според разпоредбата на §1, т. 34 от ДР на ЗКПО „социални разходи, предоставени в натура“ са отчетените като разходи социални придобивки по чл. 294 от **Кодекса за труда (КТ)** и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от КТ

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

или от ръководството на предприятието. Социалните придобивки трябва да са достъпни за всички работници и служители и за лицата, наети по договор за управление и контрол (наети лица). Не е налице предоставяне на социални разходи в натура, когато между работодателя или възложителя и наетите лица са налице парични взаимоотношения под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки.

От цитираното определение следва да се разграничат две хипотези. Първата е свързана с това дали са налице социални разходи, а втората – ако са налице, дали са предоставени в натура.

Едно от изискванията, за да са налице социални разходи, е социалните придобивки да са достъпни за всички наети лица. За да се счита за достъпна дадена социална придобивка, тя трябва да е на разположение на всички наети лица, т.е. да може да се ползва по право от всички тях.

Друго условие, за да бъде определен даден разход като социален, е социалните придобивки да бъдат предоставени по реда на чл. 293 от КТ или по ред и начин, определени от ръководството на предприятието. От тази формулировка става ясно, че за целите на ЗКПО са налице две равнопоставени възможности за предоставяне на социални придобивки.

При условие че разходите могат да бъдат определени като социални по смисъла на §1, т. 34 от ДР на ЗКПО, то обстоятелството дали са предоставени в натура или не, е определящо за тяхното данъчно третиране. Възможни са следните варианти:

- когато са предоставени в натура, подлежат на облагане с данък върху разходите съгласно чл. 204, ал. 1, т. 2 от ЗКПО;

- когато не са предоставени в натура, спрямо тях се прилага разпоредбата на чл. 205 от ЗКПО, която предвижда, че социалните разходи, които не са предоставени в натура, представляващи доход на физическо лице, се облагат при условията и по реда на **Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ)**.

Тук следва да се посочи, че съгласно третото изречение на §1, т. 34 от ДР на ЗКПО не е налице предоставяне на социални разходи в натура, когато между работодателя или възложителя и наетите лица са налице парични взаимоотношения под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Следва да се има предвид, че съгласно чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „а“ от ЗКПО разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки „Живот“ изрично са определени като социални разходи, предоставени в натура.

Разпоредбата на чл. 208 във връзка с чл. 204, т. 2, буква „а“ от ЗКПО, предвижда освобождаване от облагане с данък върху социалните разходи на разходите на работодателите в размер до 60 лв. месечно за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки „Живот“.

Съгласно § 1, т. 54 от ДР на ЗКПО „доброволно здравно осигуряване“ е това по смисъла на §1, т. 13 от ДР на ЗДДФЛ, където е посочено, че това е осигуряването по глава трета от *Закона за здравното осигуряване (ЗЗО)*, както и дейността по доброволно здравно застраховане, осъществявана съгласно законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по *Споразумението за Европейското икономическо пространство*, от институция, която извършва дейност по доброволно (допълнително) здравно застраховане.

Видно от разпоредбата на чл. 82, ал. 1 от ЗЗО (тази разпоредба се намира в глава трета от ЗЗО) доброволното здравно осигуряване се извършва въз основа на договор за медицинска застраховка по смисъла на глава четиридесета, раздел IV от *Кодекса за застраховането (КЗ)*. Не са доброволно здравно осигуряване договорите за медицинска застраховка, сключени по повод на пътувания извън територията на Република България. Не се смята за доброволно здравно осигуряване и дейността на изпълнители на медицинска помощ по договори с физически и юридически лица за извършване на медицински услуги, когато те са с определен вид, обем и цени. (чл. 82, ал. 2 и 3 от ЗЗО).

Договорите се сключват между застрахователите и застрахованите лица. Съгласно чл. 83, ал. 1 от ЗЗО дейност по доброволно здравно осигуряване може да осъществяват застрахователните акционерни дружества, лицензирани по видовете застраховки по т. 2 или по т. 1 и 2 от раздел II, буква "А" на приложение № 1 към КЗ.

Застраховки по т. 1 и 2 от раздел II, буква "А" на приложение № 1 към КЗ са:

- Злополука (включително трудова злополука и професионални заболявания);
- Заболяване.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

При условие че дружеството работодател сключи договор за здравна (медицинска) застраховка на работниците и служителите („Договор за медицинска застраховка“ съобразно чл. 427 от КЗ) и същевременно са изпълнени изискванията за общодостъпност и за ред и начин на предоставяне, постановени в §1, т. 34 от ДР на ЗКПО, тези разходи могат да се квалифицират като социални разходи, предоставени в натура, по смисъла на ЗКПО. На основание чл. 204, ал. 1, т. 2 от ЗКПО тези документално обосновани разходи се облагат с данък върху разходите.

От представената информация не може категорично да се определи, че предложението от застрахователя продукт „Комплексна медицинска помощ“, попада в определението за доброволно здравно осигуряване, поради което не може да се изрази становище, дали е допустимо да се приложи предвиденото в чл. 208 от ЗКПО облекчение.

Съгласно чл. 212 от ЗКПО данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 2 са начислените социални разходи, предоставени в натура, намалени с приходите, свързани с тези разходи, за календарната година. Съгласно чл. 206, ал. 1 от ЗКПО разходът и данъкът върху него се признават за данъчни цели в годината на начисляването и не формират данъчна временна разлика. Данъкът е окончателен.

За да бъдат признати за данъчни цели, осчетоводените разходи следва да са документално обосновани по реда на чл. 10 от ЗКПО. Когато липсва документална обоснованост на социалните разходи, с техния размер се преобразува счетоводният финансов резултат за годината по реда на чл. 26, т. 2 от ЗКПО.

Когато не са изпълнени изискванията на §1, т. 34 от ДР на ЗКПО за определянето на разходите за застраховка „Комплексна медицинска помощ“ като социални разходи, е необходимо да се анализира дали тези разходи носят белезите на разходи за допълнително възнаграждение и ако това е така, се признават за данъчни цели по реда на ЗКПО, както и спрямо тях следва да се приложи данъчното третиране, предвидено в ЗДДФЛ.

В случай че разходите за застраховка „Комплексна медицинска помощ“ не могат да бъдат определени нито като социални разходи, нито като разходи за допълнително възнаграждение на наетите лица, те ще се квалифицират като разходи,

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

несвързани с дейността, които не се признават за данъчни цели на основание чл. 26, т. 1 от ЗКПО.

ЗАМ. ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП:

/АЛЕКСАНДЪР ГЕОРГИЕВ/